

FORRÁSOK

A Borszékért Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

XXI. évfolyam 5. szám, 2017. június

BALLAG MÁR A VÉN DIÁK...

Június a ballagások, a tanévzárás hónapja. Tanévet, egész oktatási ciklust hagynak a hátuk mögött tanulók, oktatók. Első érzés a megkönnyebbülés, a felszabadult levegővétel, hogy ennek is a végére értünk, jöhet a pihenés. De az euforikus hangulatot gyorsan felváltja egy hiányérzet, hiányzik a napi rutin, és gyorsan a következő feladatra gondolunk. Mondom én ezt tanárként, de hasonló érzéseket fogalmaztak meg végzős (nyolcadikos, tizenkettedikes) diákjaink is, akiket az élet állított újabb mérföldköhöz. Itt közöljük a VIII. osztály búcsúbeszédét, Jákó Dániel szavait.

„Kedves Iskolánk, Diáktársak, Vendégek!”

Ebben a különleges egyedi és vissza nem térő pillanatban meghatódva és szomorúan állunk előttetek. Nekem jutott ez a feladat, hogy a búcsúzás szavait elmondjam osztálytársaim nevében. 8 éven át minden óra végén felszabadultunk a csengő hangjára. Ez a mai – UTOLSÓ csengőhang nem felszabadult örömet, hanem lelkünkbe nyilláló fájdalmat jelentett. Hiszen valamennyire a gyermekkorunk végét jelentette, szerettük volna még arrébb tolni, felkiáltani: „ne még!”

De itt áll előttünk az Élet, számot kell adnunk arról, amit tanultunk, amivé váltunk. Amit magunkkal viszünk: egy BATYU – benne van minden, ami egy vándornak kell: egy jó szó, ami elkísér, a soha ki nem hűlő hamubasílt pogácsa, hogy tápláljon, a sok szép emlék, ami iskolánkhöz köt, s a még több tudás – amivel Tápláló Anyánk útunkra indít.

„Itt dobta el a követ Toldi,
mely kilenc százada nehéz,
itt mert Matyi urat porolni,

fotó: Móga Attila

sarkányt ölni János vitéz,
az Ér innen fut Óceánig,
itt dobant meg egy Tiszta szív,
itt egy krajcár mindig hiányzik,
mely örök gyaloglásra hív – (Váci Mihály)

Ez az idézet nemcsak a magyar órák emlékét idézi, de magába sűriti az évek alatt felkínált rengeteg ismeretet, tudást, amire a továbbiakban szükségünk lehet. Közülünk mindenki annyit rakott a batyujába, amennyit tehetsége, szorgalma szerint összegyűjtött. Köszönjük Iskolánknak, Tanítóinknak, Tanárainknak kitartó, türelmes munkájukat, szerető önfeláldozásukat, idejüket, amit a mi testi-lelki –szellemi fejlesztésünkre fordítottak. Ha a haladásunk lassú is volt sokszor- reméljük, sőt tudjuk, hogy a munkájuk előbb vagy utóbb meghozza gyümölcsét azáltal, hogy minket jóérezsű, becsületes emberré neveltek. Ha el is felejtjük a tanított dolgokat – ígérjük, hogy tanítóink, tanáraink arcát, személyiségét semmi sem

fogja kitörölni lelkünkéből.

Éltre vonatkozó tanításait talán az önmagáért való tudásnál is többre tartjuk. Tőlük hallottuk: „Kitűnővé egy szerencsés perc által is válhatunk, hasznos emberré a fáradságos évek tesznek”, vagy „ismerni a jót könnyebb, mint követni”. „Mindig tudd, az emberi nemnek hivatása nem a rontás, pusztítás, megsemmisítés, hanem hogy munkáljon, alkosson, teremtsen.”

Egy másik tanács Arany Jánostól:

„Búbaj közt is szép az élet,
Virágért a tüskét törd el:
Vedd, mint sorsod közli véled
Az édest a keserűvel.”

Egyet biztosan megjegyeztünk: sem többek, sem kevesebbek, csak emberek lehetünk. Most érezzük:

„Előttünk a küzdelem, előttünk a pálya,
Az erőtlen csügged, az erős megállja,
És tudod az erő micsoda? Akarat,
Mely előbb vagy utóbb, de borostyánt arat.”

Iskolatársainknak üzenjük, hogy csak a jó emlékeket visszük magunkkal. Ha akarnánk, se tudnánk felejteni a vidám együttlétet, kirándulásokat, táncpróbás szüneteket, amely közös életünk perceit jelentették. A viszontlátásra! Szevasztok!”

Felelősségteljes és számtalan buktatót jelentő munkánk közben van egy eléggé nem értékelhető, a maga nemében egyedülálló segítségünk, amire bátran támaszkodhatunk: AZ EMLÉK, hogy mi is voltunk diákok, az ÉLMÉNY, amit életünknek ebből a legszínesebb, friss korszakából magunkkal hoztunk. Lélekben fiatalnak maradni könnyebb annak, aki diákjai között tölti élete javát, ezt a részlegesen teljesíthető parancsot tartom ma is szemem előtt.

KEDVES SZÜLŐK, TANÁROK, DIÁKOK, VENDÉGEK

Azt hiszem, a tanítási év vége az a pillanat, melyet sokan vártak már diákok, pedagógusok és talán szülők is. Ez mindig örömnep gyerekek, pedagógusnak egyaránt. Ilyenkor fellélegezhetünk, mint egy hosszú és nehéz verseny után, melyet több- kevesebb sikerrel végigcsináltunk. A versenyt együtt kezdtük, együtt verekedtük át magunkat akadályokon, segítettünk azoknak, akik lemaradozni látszottak, voltak, akiket noszogatni kellett és voltak, akik élen jártak. A legfontosabb viszont, hogy mindannyian célba értünk. Igazából nem egymással, hanem az idővel versengtünk, az idővel, mely fizikai tényező és melynek megvan az a rút szokása, hogy telik. Öröömre szolgál, hogy tudom, nem vesztegettük az időnkét hiába, kihasználtuk az iskolai időt, tanításra, nevelésre fordítottuk.

Azon gondolkodtam, hogy mi is a legnagyobb eredmény, melyet kiemelhetek az elmúlt tanévből. Természetesen rengeteg versenyen voltak a diákok, szinte minden diák részt vett legalább egy kiránduláson, számos iskolán kívüli tevékenység zajlott, azonban a legnagyobb eredmény az, hogy a tanárok, tanítónők,

fotó: Móga Attila

óvónők megtartották a tanórákat, ezáltal diákjaink fejlődtek és értelmi szinten eljuthattak egy felsőbb szintre. Tudták tartani a lépést az idővel. Köszönöm a kollégáknak és helyettesemnek a színvonalas szakmai munkát, mellyel eredményessé tették az elmúlt tanévet! Azon munkáldtunk, hogy a ránk bízott gyerekekből a bennük rejlő értékeket minél nagyobb sikerrel és eredménnyel hozzuk felszínre. Köszönöm a munkáját az iskola valamennyi alkalmazottjának, természetesnek tűnik, amikor minden működik és a dolgok megoldódnak. De ahhoz, hogy valami megoldódjon ahhoz valakinek meg kell oldani. Köszönöm titkárnéninek, könyvelőnéninek, karbantartóbácsinak és takarítónéniknek az egész éves munkájukat. Köszönöm Júlia néninek, hogy

ígéretéhez híven egész évben folyamatosan a segítségemre volt. Köszönöm a Polgármesteri hivatalnak a folyamatos támogatást és, hogy számíthattunk a segítségére minden helyzetben. Köszönöm a rendőrségnek, tűzoltóságnak, asszisztensnőnek a gyerekekért vállalt munkát. Végül pedig a szülőknek köszönöm, hogy ránk bízták gyerekeiket, megbíztak bennünk és segítettek, hogy munkánk eredményes legyen. Kedves gyerekek, a tanév ma véget ér és végre elérkezett a várva-várt nyár. De mielőtt elmennétek, egy pillanatra tekintetek vissza az elmúlt iskolai évre. Mérlegetek, vajon milyen eredményeket értetek el, mi az, amit megtanultatok és miben kellett volna jobban teljesíteni? Ma a pihenés és a szórakozás ideje jött el, ezért kívánok mindenkinek kellemes nyári vakációt. Vigyázzatok magatokra és egymásra, hogy szeptemberben megújult erővel és jókedvvel vehessük fel a versenyt újra az idővel. A nyolcadik és 12-ik osztályosoknak pedig sikeres vizsgákat és jó szerencsét kívánok.

Ferency József, igazgató

ZÁKÁNYSZÉKIEK ADOMÁNYA A BORSZÉKI GYERMEKOTTHON LAKÓINAK

fotó: zakanysezek.hu

Június elsejére- a Gyermeknap alkalmából- adománnyal érkezett Zákányszék polgármestere, Matuszka Antal és segítőtársai. A gyűjtésbe bekapcsolódott Zákányszék több mint száz lakosa és a négy élelmiszerbolt. Főleg tartós élelmiszerek (cukor, liszt, tésztaféle, konzervek), új ruhák, meg édesség képezte az adományt, amelynek összértéke kb. 200 ezer Ft. A kiszállítást Zákányszék Önkormányzata vállalta, Matuszka Antal

polgármester vezetésével. Véber Brigitta, a Flúei Szent Miklós Gyermekotthon vezetője személyesen vette át az adományt. De nagy örömmel segített az Otthon apraja-nagyja.

Az intézmény vezetője készségesen bemutatta a gyerekek otthonául szolgáló létesítményt, ahol jelenleg 14 gyerek él, de az otthon befogadó képessége ennél nagyobb. Talán őszre még érkezik néhány gyerek.

A tavaly Csótiné Ördög Edit, a Homokháti Szociális Központ vezetője segítségével gyűjtést szerveztek, és szintén személyesen hozták Zákányszékről Borszékre, és adták át a gyermekotthon részére.

Öröndetes dolog, hogy mind a polgári lakosság, mind pedig a civil szervezetek érzékenyen reagálnak a szociálisan rászorulóakra, és időnként próbálnak anyagilag is segíteni a rászorulókon. Köszönet érte mindenkinek.

Az idei szállítmányt elkísérte Börcsök Zoltán is, aki a Zákányszéki Kis Újság júniusi számában beszámolt az eseményről, és fényképekkel is illusztrálta az átadást.

Farkas Aladár

ÚJ TURISTAÖSVÉNNYEL GAZDAGODTUNK

A 2014-ben megjelent Turista és balneológiai kalauzban 14 gyalogos jelzett turistaösvény szerepel. Rá egy évre a kiadvány a polgármesteri hivatal jóvoltából románul is megjelent (Ghid turistic și balnear). Ebben már 15 turistaút leírásával találkozunk. A turistajelzések alapján a Borszékre érkező vendég idegenvezető nélkül is végigsétálhat anélkül, hogy eltévedéstől kellene tartania. Azért nem árt csoportosan járni, mert az erdő a vadállatok otthona, és kellemetlen meglepetés is érhet.

A borszéki önkormányzat az idén egy pályázat révén 3500 lejt nyert a Megyei Tanácstól egy újabb turistaösvény kiivitelésére. A Bagolyvár- Cseppkőbarlang közötti szakaszt kellett megnyitni a turistáknak. A munkálatot az önkormányzat munkásai végezték: kitakarították az erdőt, lépcsőket vágtak a meredek hegyoldalba (több mint 250 lépcső), és karfákat szereltek a könnyebb kapaszkodásért. A kb. 4 km-es távon közel 200 méter szintkülönbséget kell legyűrni, de a táj lenyűgöző. Kárpótolja a turistát a fáradságért.

A Bagolyvárnál (800 m.) kellemes meglepetésben lesz része. A padokkal ellátott pihenőhely mellett egy 3 méter magas kettős keresztet lát, amit a közelmúltban állított a zákányszéki Önkormányzat, a második világháborúban elesettek emlékére. A kereszt készítője Nagy-György János, aki már a 18. hasonló

fotó: Farkas Aladár

keresztet készíti, szállítja és személyesen fel is állítja. A kereszt felírat: "Dicsőség Istennek, áldás a hősöknek, akik mindent feláldoztak". Cserefából készült, hogy időtálló legyen, súlya, közel 100 kg. A keresztállítás munkálatait a borszéki polgármesteri hivatal munkásai segítették.

Innen pár méterre található egy szép kilátó meg egy bunker, ami az Árpádvonal része volt. 1942-ben építették, a többi, mintegy 28 más bunkerrel együtt, hogy feltartóztassák a Gyergyótölgyes felől érkező ellenséget. Ma is látható néhány aknavető- és géppuska fészek, illetve futóárkok nyomvonala.

A Cseppkőbarlanghoz (968 m.) érve, egy kb. 3 méteres dolinából (víznyelő) indul a barlang. Három elágazása is van. A falakon cseppkövek, montmilch foltok és borsókő képződmények láthatók. 1983-ban az „Ursus Spelaeus” Barlangkutató Kör tagjai kutatták és térképezték. A járatok összhossza 235 méter, a szintkülönbség -17,50 m.

Az új turistaúton, az Ősforrástól (ma mofetta) leereszkedünk a Pierre Curie-forráshoz. Onnan felkapaszkodunk a Bagolyvárhoz, majd legyűrve a közel 200 méteres szintkülönbséget a Cseppkőbarlanghoz érünk, majd a labdarúgó pálya mellett visszatérünk a fürdőtelepre. Kellemes kirándulás, főleg nyáron, bárki számára.

Farkas Aladár

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

fotó: Kolbert Tünde

Június 21-én, a Városi Könyvtárban ismertette Ábrám Noémi „Máriazellőtől Csíksomlyóig” című könyvét. Az ötgyszeres, szociális szférában tevékenykedő tanár nő zarándokútjáról írt könyvet. „Én Isten kegyelméből magyar református keresztyén vagyok” - ezzel a mondattal indította

könyvét, és így mutatkozott be a borszéki hallgatóságnak is (örvendetes, hogy szép számban jöttek el meghallgatni a szerzőt!). Gyerekkorától folyamatosan nem csak „statistikailag” volt egyházának tagja, de meg is élte hitét. Amint a magyarságát is. Ezért is indult nem az inkább ismert El Caminora, hanem a magyar Mária-útra. „Mert bár hosszabb ez utóbbi (1400 km a 800km-hez képest), mágis csak katolikus és magyar, a sajátunk, hiszen saját életterünkön is áthalad.” Ábrám Noémi nagyrészt egyedül és a szokásos 60 helyett 40 nap alatt tette meg az utat. Mindössze 8 napon át volt társa a zarándoklatban, de lélekben elkísérte családja és barátai aggódó szeretete, és végig érezte Isten jelenlétét. Hite indította el és vezette végig az úton. A találkozón erről a negyven napról hallhattunk érdekes, képes beszámolót, majd Ábrám Noémi dedikálta a kötetét.

Köszönet Fokt Teréznek, aki a Katolikus Nőszövetség nevében Borszékre hívta a szerzőt. Ugyancsak köszönet Kiss Éva könyvtárosnak, aki a kellemesen otthonosra dekorált könyvtárban adott helyet a rendezvénynek, Antal Erzsébetnek és társainak, akik finom fánkkal kényeztették az egybegyűlteket.

Kolbert Tünde

MESEMONDÓ VERSENY

Gyerek is, felnőtt is,
ma is, régente is,
mindenkor szomjúhozta a mesét.
A mese tehát bizonyos fokig,
mondhatni lelki szükség.
mondja Nádai Pál, A meséről című
művében.

Így tehát lássuk be, néha mindenkit
elfog a nosztalgia, hogy időutazást tegyen
gyermekkora csodálatos világába.

Arra gondoltam, hogy lehetőséget
teremtsek a 0-IV osztályos tanulóknak,
hogy a népmese csodálatos, de ugyanakkor
furfangos labiruntusában bolyongjanak, és
ezáltal a mesemondásban megmutassák
tehetségüket.

A legősibb idők óta a mese nagyon
fontos szerepet tölt be a gyermek
fejlődésében. Ez a műfaj utat mutat neki,
hogy felfedezze identitását, segítséget nyújt
önmaga és a világ megértésében, fejleszti
gondolkodását és képzeletét, hisz a mese a
valóság és a vágyak között egy összekötő
kapocs.

Verkedy Tamás szerint, Mesével
indul az olvasóvá nevelés. Nem lesz jó
olvasó az, aki nem hallgatott elég mesét.

A verseny egy újabb lehetőség arra,
hogy az olvasást népszerűsítsék a tanulóink,
megismerkedjenek a meséken

keresztül a könyvekkel, így a könyvtár
világával is. Betekintést nyernek a mesék
szép és rejtelmes világába, gazdagodik
tudásuk a magyar nyelv szókincsével,
megértik a népmesei fordulatokat. A mesék
olyan fontos üzenetet hordoznak, amelyek
tanítanak, utat mutatnak a jóhoz, fejlesztik
a tanulók értelmi és érzelmi képességeit,
viselkedési mintákat nyújtanak mindenki
számára, ezzel fejlesztve az alkalmazkodó
képességüket.

A helyszínen levő zsűritagok, Ballai
Erzsébet magyarszakos tanárnő és Sárpáti
Ágnes, nyugdíjas közművelődési referens,
fogják értékelni a gyerekek átéléseit, akik
leküzdve a belső és külső zavaró tényezőket,
azonosulnak az általuk választott
meshősökkel, valamint ezek ruházatával.

Bátorságukért, tehetségükért és
kitartó munkájukért oklevelet, könyv-
jutalmat és sok-sok biztatást kapnak

nemcsak a zsűritagoktól, hanem a társaik
tapsa által is. Mert tudjuk, hogy a mesében
a jók mindig győznek, és ezáltal elnyerik
méltó jutalmukat.

A mesemondó versenyen 14 tanuló
vett részt a 0-IV osztályosok közül, akiket
két kategória szerint zsűriztek, a 0-I-II
osztályosok és a III-IV osztályos tanulók.
Az így született eredmények a következők:

0-I-II osztályos tanulóknál:

I díj-Balázs Teodóra-Kitty-Sally a
kalandor (saját mese) –II. osztályos

II díj-Pethő Andor - A kiskakas
gyémánt félkrajcárja-0 osztályos

III díj-Zudor Fazakas Larisa -A
köleves - II. osztályos

III-IV osztályos tanulók körében:

I díj-Siklódi Balázs-Attila-Mészáros
Gyuri-IV. osztályos

II díj-Borsos Eszter-Erzsébet-A
kígyókirály-III.osztályos

III díj-Kis Renáta-Paula-A
királykisasszony jegyei-IV.osztályos

A többi résztvevő tanuló dicsé-
retben részesült. Köszönetet mondok a
versenyzőknek, a nekik szurkoló osztály-
társaknak, az igazgató úrnak és a kollega-
nőimnek, akik mindenben segítettek.

Péter Katalin tanítónő

BALÁZS TEODÓRA DÍJNYERTES MESÉJE: Selly, a kalandorlány

Egyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás tengeren
is túl, volt az erdő közepén egy ház. Abban a házban élt egy
négytagú család. Szegények voltak, de boldogok.

Egy nap meghalt az édesapa, így hát Selly elment az
erdőbe ijászni, hogy a családját ételhez juttassa. Ment,
mendegélt, és hirtelen megpillantott egy sánta rókát. Azt
mondta Selly:

- Ne haragudj rám, de haza kell hogy vigyelek, mert a
családom éheznek.

A róka azt mondta:

- Jaj te lány, én csak egy sánta róka vagyok, belőlem nem
laknátok jól.

Selly hazavitte a rókát, meggyógyította, másnap el is
engedte. Újra nekivágott az útnak. Ment, mendegélt, míg egy
fához nem ért. Az ágak közé becsipődve megpillantott egy
galambot. Igen ám, de annak a galambnak az egyik szárnyát
meglőtték. Azt mondta Selly a galambnak:

- Ne haragudj rám, de haza kell vigyelek, mert a
családom éheznek. A galamb azt mondta:

- Jaj, te lány! Én csak egy lelőtt szárnyú galamb vagyok,
belőlem nem laknál jól. Selly haza vitte a galambot és
meggyógyította, másnap pedig elengedte. Többet nem ment
ijászni, inkább otthon szorgoskodott, ültetett szép fákat és
azokat szeretettel gondozta.

Egy nap az édesanyja is meghalt. Így hát arra intette
öccsét, hogy:

- Öcsike, hallgass rám, amikor lesz családod akkor
kérlek, dolgozz értük, vigyázz rájuk, szeresd őket, mert egy nap
elveszítheted őket.

Gyerekek! Becsüljétek meg szüleiteket, nagyszüleiteket
is, akármilyen öregek már. Támogassátok őket, mert egy nap ti
is szülők lesztek.

Köszönjétek meg Istenkének, hogy megteremtette őket
nektek!

NYOLC TIPP NEVELETLENSÉG ELLEN

Esti olvasásom során akadtam egy érdekes cikkre. Ebből szemelgetve osztok meg néhány gondolatot

A szülő mindent megtesz, küzd, megfeszül, kihozza magából a maximumot és még azon is túl – hogy a legtöbbet, s azt a legjobban adhassa meg gyermekeinek.

Néha azonban az a bizonyos jó szándék kikövezi a tükörsima utat egyenesen a pokol mélyére, ahová betekintve azt láthatja, hogy a gyermeke felnőve tökéletesen döntés- és életképtelen emberré válik.

Íme, néhány alapelv, ami talán segíthet elkerülni a buktatókat:

1. Mars aludni! Mindenki!

Mindegy, hogy hogyan, milyen módszerrel, hány szobában vagy hány ágyban és milyen felosztásban alszanak, de eleget kell aludni. Gyerekeknek életkortól függően 8-10 órát, és a szülő is törekedjen rá, hogy neki se csak 2-3 óra jusson. Az alvás rendszertelensége a gyermek intelligenciájának is árt.

2. Felejtse el a könnyített pályát!

Vannak helyzetek, amikor kínálkozik egy egyszerűbb út – rövidebb, simább, hívogatóbb. De nem szabad azt választani! Gyereket nevelni nem sprint, hanem maraton – a rövidtávon szerzett előny hamar elvész. Talán elhallgattatja a türelmetlen kisgyermeket, ha édességet vesz el neki a boltban, de később már követelni fogja.

Százsor megbánod még, hogy engedték a könnyebb út csábításának, a gyermeket pedig arra tanítottad, hogy keresse meg a kiskaput veled szemben – később mindenki mással is megpróbálja majd ugyanezt tenni, és elkezd kacsintgatni a sunyiság felé. Maradj határozott, következetes. Nehéz, de hosszú távon megéri.

3. Nincs több kifogás, bízz meg benne!

Már egészen kicsi korban lehet tenni felelősséget a gyerekre, és elvárni tőlük dolgokat. Önállóvá, magabiztossá ettől válik, nem pedig attól, ha mindent megcsinálsz helyette. Bízz benne, el fogja végezni a rábízott feladatot. És ha hibázik? Annyi baj legyen. Engedd elesni, hogy megtanulja, az esés fáj. Utána pedig ott leszel, hogy felsegítsd, és felszárítsd a könnyeit. Mert az élet ilyen.

4. Ne félj nemet mondani!

Sok szülő retteg, hogy elveszíti gyermeke szeretetét, ha nemet mond neki valamire, ezért inkább mindenre rábólint. Minden csomag cukor, csokoládé, minden gyerekzsúr meghívás, az összes játék azonnal bebocsátást nyer az életükbe. S hogy mi lesz az ilyen gyerekből? Egy kiállhatatlan, akaratos személy, aki hozzászokott, hogy minden azonnal, az ő elvárásai szerint történik meg. Ez egyrészt rossz tulajdonság és nem valószínű, hogy a későbbiekben sok barátot szerez neki, másrészt előbb-utóbb szembesülni fog vele, hogy nem ő a világegyetem középpontja, akkor pedig jókora pofára esséssel tanulja majd meg ezt a leckét.

Ha te is azok közé tartozol, akiknek a „Nem” – szócska nehezen jön a szájára, gondoldj arra is, később milyen kihívásokkal fog szembesülni a gyermeked. Meg kell tanulnia küzdeni, várni és

veszíteni is – csak így tanulja meg értékelni a dolgokat. Az anyja vagy, a mindene, a legfontosabb ember az életében. Bízz ebben a kapcsolatban és ne félj megtagadni tőle bizonyos dolgokat.

5. „Az úgy kezdődött, hogy ő visszaütött!”

Előbb-utóbb minden gyermek belekeveredik valamilyen konfliktusba. Régen ilyenkor az anyák, tanárok, óvónénik kiosztottak fejenként egy-egy pofont, minden résztvevőnek igazságosan, hogy ne röhögjünk egymáson és el volt intézve. Ma már megállunk, megkérdezzük a gyermeket, hogy mi a baj, ki bántott, majd türelmesen végighallgatjuk, ahogy az ártatlan jó mélyen bemártja a barátját, testvérét, még akkor is – főként akkor –, ha nem is a másik, hanem ő volt a vétkes. Már is kész a bünbak, akire szúrós szemmel nézhetünk, a gyerek pedig megtanulja, hogy megfelelő siránkozással minden balhét meg lehet úszni.

Szülőként is nehéz megszabadulni az „Én gyerekelem egy angyal, az a másik, az vitte a rosszba!”-hozzáállástól, de hosszú távon nem válik a gyermek javára, ha minden konfliktusból az áldozat szerepében kerülhet ki.

Felelősséget vállalni, rádöbenni, hogy ő is hibázhat, csinálhat rosszul valamit – erre meg kell tanítani. Ennek módja viszonylag egyszerű: ne fogadjunk el olyan „árulkodós” mondatot, ami a másik kisgyermek nevével kezdődik – mindegy, hogy családtag, ismerős, vagy idegen gyermek áll a másik oldalon, ahogy az is lényegtelen, ki volt a vétkes. Ismételgessük türelmesen: „Arra vagyok kíváncsi, te mit csináltál,

6. Mutass példát!

Mutass példát. Mutasd meg, hogy vannak emberek, akik néha segítségre, gyámolításra szorulnak. Fontos, hogy légy hiteles, hiába mondasz bármit, ha a szíved mélyén az ellenkezőjét gondolod. A meggyőződésed szerint cselekedj és indokold a gyermekednek, aki nem lesz kíváncsi arra, neki mit hogyan kellene csinálnia, annál inkább érdekelni fogja, hogy te miért teszel így vagy úgy bizonyos dolgokat.

7. Kevesebb külsőség!

Ez megint olyan terület, ahol az igyekezet mit sem ér, ha nem társul hozzá hiteles minta. Ha te magad a legdrágább boltokban vásárolsz és megszólsz mindenki mást, aki nem – akkor a gyermeked is a pénztárcájuk alapján ítéli majd meg az embereket.

8. A diktatúrát felejtse el!

Jó, ha idejekorán tisztázod a gyerekekben és magatokban is a szerepeket: nem a pájtása vagy, hanem az édesanyja, nem a haverja, hanem az édesapja. Legyen világos, ki hozza a döntéseket a családban.

A modern gyermeknevelési elvek szerint jó, ha hagyjuk dönteni a gyermeket, azonban sokan félreértik ezt. Ez ugyanis nem azt jelenti, hogy korlátlan teljhatalommal ruházunk fel egy gyermeket a családi élet minden területére vonatkozóan. Olyasmit bízunk a gyerekekre, ami az ő kompetenciája. Ha pedig a döntések terén átlépheti a határokat, miért tartaná meg őket a szabályok kapcsán?

(folytatás a 6. oldalon)

(folytatás a 5. oldalról)

A gyerekek tipegő-korban kezdik megtanulni, hogy bizonyos dolgok fölött van hatalmunk, mások fölött pedig nincs. Ha folyton azon vagyunk, hogy mindenben megkapja a saját kis szerepét, rövidesen követelni fogja a beleszólást mindenbe. Lassan minden döntés az ő kis kezeibe kerül, pillanatok alatt a szülő fejére nő és egy akaratos zsarnok lesz.

A gyerekevelés nehéz és hosszú munka – minden

csodájával együtt. Mielőtt bármilyen döntést meghozol, arra gondoldj: az a céloom, hogy a gyermekemet felnőve szeressék az őt körülvevő emberek. Ha ezt tartod szem előtt és nem a saját akaratod érvényesítését, akkor jó eséllyel egy olyan, szeretetre méltó, kedves, megbízható felnőtt ember áll majd később előtted, aki büszkén és őszintén nézhet majd bárki szemébe.

Kovács Júlia

NEGYVENESEK TALÁLKOZÓJA

Június 24-én a negyvenesek tartottak kortárs- és vendiák találkozót.

Az 1990-ben három (!) osztályban végzettek közül 35-en választottak a szervezők, Szilvási Gabriella, Fazakas Katalin és Csibi Magdolna meghívójára. A találkozó a szokott menetrend szerint zajlott: osztályfőnöki óra az iskolában, mely rendhagyóan nem 50 perces volt. A vendiákok beszámoltak tanítónőiknek (Orbán Annamária és László Erzsébet), osztályfőnökeiknek (Ballai Erzsébet és Reichemberger Ildikó) életükről, az élet iskolájában elért eredményekről. Az ünnepi szentmisén Bakos Balázs plébános köszöntötte a diákokat, és felhívta a figyelmet, hogy a negyvenes találkozó jó alkalom arra, hogy mindenki számot vessen önmagával: homokra avagy sziklára építette az életét? A homokra építőknek még mindig van elég idejük, hogy

változtassanak. A szentmise végén szavalattal köszöntötték az ünneplőket. Orbán Anikó tanítónéni II. János-Pál pápa „Mosolyod” című írását olvasta fel mindannyiunk örömére.

Következett a „templomos” csoportkép, az ünneplők köszöntése. Családtagok, rokonok, barátok örvendeztek a találkozásnak, átadták a sok szép virágcsokrot, és ismét fényképezkedtek...Majd a negyvenesek a temetőbe is kísérteltakelhunyt társaik Köllő István és Simon

László, illetve tanáruk, Radeanu Traian sírjához. A Zatoschil Tibornak szánt koszorút a háborús áldozatok parcelláján helyezték el.

A bulit a kultúrházban rendezték, Fazakas Csaba és Nagy Nándor- reggelig, rózsám!- húzták a talpalávalót. Annyira jól mulattak, hogy másnap is(pót) találkoztak a Pálmában.

Kolbert Tünde

MOSOLYOD

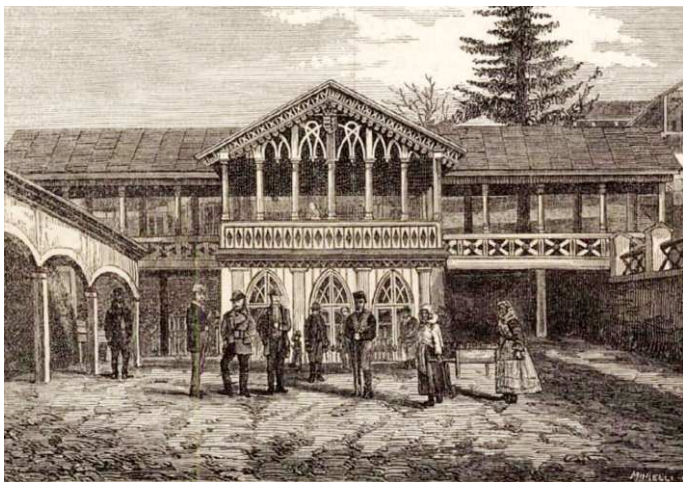
Mosolyod, mely szívből fakad,
Aranyozza be arcodat!
Mosolyod nem kerül pénzbe,
Mégis sokat ér testvéred szemében.
Gazdagítja azt, aki kapja,
S nem lesz szegényebb az sem, aki adja.
Pillanatig tart csupán,
De örök nyomot hagy maga után.
Senki sem oly gazdag,
Hogy nélkülözni tudná,
És senkisé is oly szegény,
Hogy meg sem érdemelné.
Az igaz barátság látható jele,
Hints be a világot egészen vele.

Mosolyod: nyugalom a megfáradottnak,
Bátorság a csüggedőnek,
Vigasztalás a szomorkidónak.
Mosolyod értékes, nagyon nagy jó,
De semmiért meg sem vásárolható.
Kölcsönözni nem lehet, ellopni sem,
Mert csak abban a percben van értéke,
Amelyben arcodon megjelen.
És, ha ezután olyannal találkozol,
Aki nem sugározza a várt mosolyt,
Légy nagylelkű, s a magadét add,
Mert senkinek sincs nagyobb szüksége mosolyra,
Mint annak, aki azt másnak adni nem tudja.

II. János- Pál pápa írása

BORSZÉKI FÜRDŐ.1873

Borszék, Főkút, 1873.

Aki erdélyi emberrel hosszabban társalog, hamar meggyőződhet róla, hogy beszélgető társa az erdélyi jó borok mellett a híres „borviz”-eket is ki fogja emelni a parádi vízzel szemben kivált a borszéki hatalmas „borviz” lesz magasztalásának tárgya.

Nem is csoda. A borszéki viznél kellemesebb italu savanyu viz alig található, s az olyan élénk keletnek örvend magában Erdélyben, hogy csak Pestig is ritkán szokott belőle egy-egy nagyobb szállítmány elérkezni. Hanem a híres viznek híres a forrása is s csak idő és pénz kérdése, hogy a borszéki fürdő mikor fog a világhírű fürdők soráiban szerepelni, mert regényes fekvése, pompás vizei — kivált a „lobogó” nevű hatalmas edző fürdője — évről évre mind több-több látogatót vonzanak Gyergyószéknek e vadon szépségű helyére, ivó kutjából pedig folyvást nagyobb mennyiségben szállítják a már említett „borszéki viz”-et. E viz a számtalan sok, részint nem használt, részint még ki sem kutatott forrás közül csak I egyetlen egy kútfő adománya, s ezt Borszék főkutja \ név alatt ismeri mindenki, a ki valaha Borszéken megfordult.

E híres fürdő életében alkalmasint jelentékeny mozzanat lesz a mostani bécsi kiállítás, mert ez alkalomra a fürdő tulajdonosai illően elkészülve jelentek meg, hogy becses kincsek, Borszék, minden jó tulajdonait megmutassák a világnak. Ditró és Szárhegy két község, mint e fürdő közös birtokosa a kiállításra Borszék forrásainak vizeiből; mutatóványokat, tájképeiből és egyes főbb épületeknek stb. fényképeiből csinos kiállítású albumokat küldött. Ezenfelül pedig elhatározta a két tulajdonos község, hogy az egész Borszéket egy szakférfival leiratja és a muukat diszes kötésben magyar, német, francia és angol nyelven a bécsi közkiállításra több példányban szintén elküldi. Így készült dr. Cseh Károlynak szakavatott munkája, *) melynek nyomán mi is megismertetjük Borszéket olvasóinkkal.

Borszék egy nagyobb szabású völgymedence, mely Gyergyó fiókszékben, gyönyörű fenyves havasok aljában, Illatos rétektől környezve, és apró patakok által keresztül kigyózva, balsamos kárpáti levegőjével mintegy kétezer láb magas fensikot képez. Közelében ered az északnyugotnak menő Maros és a

délnek tartó Olt folyó.

Érdekes a Borszék múltjáról szóló fejezet, melyben szerző megczáfolja azon hagyományt, mintha a borszéki ásványvízforrásokat Bánffy Dénes báró 1773-ban találta volna föl; mert hiszen őt is pásztorok vezették oda, a kiknek már a környékbeli néppel együtt ismerniök kellett e források üdvös hatását. Hogy pedig azt ismerték is, nemcsak a pásztorok, de mások is, azt szerző még 1700-ban kelt adatokkal bizonyítja; sőt kimutatja, hogy ott 1745-ben kápolna volt, s egy ugyanazon évi okirat szerint az akkori főkirálybíró juhásztorai megbüntettek, mivel a Borszékben levő fürdőházakat majd minden évben lerontották. 1762-ben az első székely gyalog ezerednek már háza volt a forrás közelében, mely mellé még a következő évben több épült. A mult 1872-ik évben pedig egy ásátás alkalmával sok régi római pénz találtatott, miből még azt is lehet gyanítani, hogy már a rómaiak is ismerhették e forrásokat.

Hanem e század eleje óta már biztosabb adatok szólnak Borszékről, mert már akkor, 1804-ben egy bécsi ember — Zimmetshausen — jónak látta azt többed magával 28 évre bérbé venni, s hogy azóta mily gyors léptekkel halad, az kitűnik abból, hogy a hasznóbér, mely 1804-ben 400 magyar forint volt, 1868-ban már 52,821 o. é. forintra emelkedett; s ez a jövő évben lejárván, megint nagyot fog emelkedni az ujabban tett nagyszerű berendezések és beruházások folytán.

A borszéki források — írja Cseh Károly — évenként 100 ezer vendéget képesek volnának ivo - és fürdővízzel ellátni, s ezenfelül még 10—12 millió pint borvizet kereskedésbe lehetne adni, kellő berendezés után. A számtalan forrás közül most csak 5 használtatik ivásra és 4 fürdőnek; de forgalomba csak egy kútból jó a borszéki viz piacra, s mégis évenként 2 millió pintes üveggel kel el, holott még a mostani eljárás mellett is kétszer ennyi üveget lehetne megtölteni.

A mi az ivóforrásokot és fürdőket illeti Borszéken igen nagy számmal vannak.

Az ó-lobogó és az új-lobogó, az ó-sáros és az új-sáros, majd a Lázár-fürdő mind kitűnő jó hatású s már rég használatban levő gyógyfürdők, melyeknek berendezése évről évre czélszerűbb lesz. Az ivóforrások közt első a főkut, melyhez még négy sorakozik a használatban levők közül: a Kossuth-kut, László-kut, Boldizsár-kut, erdei-kut. A nem használtak közt pedig szintén igen jóvizűek vannak, de még nincsenek igénybe véve. Különben ha egyszer Borszék gazdagságához arányos számú látogatóknak lesz mulató és gyógyhelye: valószínűleg még új erek is fognak fölfedeztetni, mert hegyei oldalán az ásványos vizek szivárgása mindenfelé látható.

Képünk az ivókutak közül mutatja be az elsőt: a főkutat, mely Borszék közepén a szabadban, rácsozattal körülvéve buzog föl s innen négy csövön keresztül szakadatlanul foly egy közelfekvő, csinosan földött és télben fűthető „töltőházba”, hol a székely leányok éjjel-nappal töltik az úgynevezett „borszéki vizet” a forgalomban már meglehetősen ismert hosszúkás pintes üvegekbe.

(folytatás a 8. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

Csupán ez egyetlen forrás vize jön még eddig csak a piacra. E víz ott a kútból kimerítve, gyöngyözik, kellemesen csípős ízű; a savas vizek rendes fanyarsága a legkisebb mértékben sem érzik rajta és jóságát még dugatlan üvegben is hosszasan megtartja, s két nap múlva is kellemes ízű, az üvegben csak hosszabb állás után válik ki csekély sárgás-fehéres csapadék, kivált oly üvegben, mely már többször volt e vízzel megtöltve. A mi pedig ezen forrásnak minden más hasonló szénsavas ásványvizek felett, habár azok több szabad szénsavat tartalmaznak is, elsőbbséget nyújt, ez a nagyon kellemes íze és azon sajátága, hogy benne a szénsav sokkal nagyobb vegyrokonsággal van a többi alkotórészekkel összekötve, és így a szállítást sokkal inkább kiállja mint más borvizek. Még számos év

múlva is — jól bedugott üvegekben — színe, íze és hatása a legkisebb változást sem mutatnak.

E kut, társaival együtt, magában elegendő volna arra, hogy Borszék nevezetessége nemcsak hogy ne csökkenjen, hanem a közlekedés könnyebbé válásával aránylag folyvást emelkedjék. A fürdővel együtt pedig, bátran lehet reményleni, hogy nemcsak a tulajdonos Szárhegy és Ditró községeket, hanem az egész Székelyföldnek bármely helyét is messze túl fogja ragyogni a világ előtt hirben és nevezetességben. Ha a csehországi Karlsbad híre egész világra kihatott: Borszék sem maradhat sokáig ismeretlen a messze külföld előtt, dacára a nehéz közlekedésnek és félreeső helyzetének.

Megjelent: Vasárnapi újság 1873

Közreadja: Pethő Csongor

NYÁRI SZABADTÉRI RENDEZVÉNYEK

Július 2. 18.00 óra	One More Minute koncert
Július 9. 18.00 óra	Fazakas Csaba, Nagy Nándor és Szabó Katalin fellépése
Július 16. 18.00 óra	Oprea Mircea, Nagy Levente fellépése
Július 23. 18.00 óra	Fazakas Csaba, Nagy Nándor és Szabó Katalin fellépése
Július 30. 18.00 óra	Oprea Mircea, Nagy Levente fellépése

Augusztus 4-5-6

BORSZÉKI NAPOK

Fellépők: ALINA IEREMIA, ANDREEA BĂLAN, SZABÓ ELŐD és a TITÁN zenekar, ONE MORE MINUTE együttes, Gyergyóremetei Fúvószenekar, DREAMLAND együttes, LÖFAN mazsorett csoport, WIFI együttes és még sokan mások

Augusztus 12-13

NOSZTALGIA FESZTIVÁL – BORSZÉK FESZT

Fellépők: CORA MUNTEANCA, CLASSICAL együttes, Gyergyószentmiklósi fúvószenekar, OPERITISSIMO, LADY & THE TRAMPS, NOSTALGIC TRIÓ, ONE MORE MINUTE

Augusztus 20, 17 óra

SZENT ISTVÁN NAPI BÁL, zenél Fazakas Csaba, Nagy Nándor és Szabó Katalin

Fakanál

Karfiol majonézzel

Egy szép nagy karfiolt – miután meghámoztuk és megtisztítottuk – sós vízben puhára főzünk. Letöltjük térszűrővel, ha kihűlt felvágjuk darabokra, izlésesen tálra rakva leöntjük a következő majonézzel: 2 tojássárgát, 8 kanál finom olajat, 8 kanál tejet, egy dió nagyságú vajat, kevés borsot, sót

a tűzre téve, folytonos keverés mellett felfőzzük. Teszünk hozzá izlés szerint kevés ecetet, ezután a megfőtt karfiolra töltjük.

Kiváló előételként vagy uzsonnára.

Jó étvágyat!

Molnár Rozália

Anyakönyvi hírek

Születés

Bajkó Hanna Bianka 2017.05.09.

Isten éltesse !

Elhalálozás

Cândeia Marta 1942.06.13.-2017.05.16.

Albuj Viorica 1946.10.12.-2017.06.05.

Szvinyuk Amália 1930.01.02.-2017.06.06.

Pépel Irén 1929.10.01.-2017.06.08.

Farkas Iuliu 1931.05.26.-2017.06.10.

Nyugodjanak békében! Őszinte részvétünk!

BORSZÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Str. Carpați, nr. 6/A

Felelős szerkesztő: Kolbert Tünde

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Mihály Emese, Pethő Csongor, Kovács Júlia, Ferenczy József

Számítógépes szerkesztés: Móga Attila, ARTMOBIL Group - Borszék
Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós